

زمان پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

- ۱- معادل واژگانی «یوان، برکشیده، دارای نشان پیامبری» را در عبارات زیر مشخص کنید. (۰/۷۵ نمره)
 

الف) بخند، زیرا خنده تو برای دستان من، شمشیری است آخته.  
ب) شفیع مطاع نبی کریم  
ج) نهاده به طاق اندرون تخت زر
- ۲- واژه «عتاب» در عبارت زیر، به کدام معنی به کار رفته است؟ (۰/۲۵ نمره)
 

«آن روز مدرسه دیر شده بود و من بیم آن داشتم که مورد عتاب معلم واقع شوم.»

۱) تندى ۲) تنبیه ۳) سرزنش ۴) ملامت
- ۳- در میان ابیات و عبارات زیر، غلط املائی را بیابید و درست آن را بنویسید. (۰/۵ نمره)
 

الف) برای کسانی که به آتش سرخ بن و بلوط خو گرفته بودند، ذغال منقل و نفت بخاری آفت بود.  
ب) یک غصه بیش نیست غم عشق وین عجب  
کز هر زبان که می‌شنوم نامکرر است
- ۴- در کدام عبارت غلط املائی به کار رفته است؟ (۰/۲۵ نمره)
 

۱) دلم می‌خواهد بر بال‌های باد بنشینم و آنچه را که پروردگار جهان پدید آورده، زیر پا گذارم.  
۲) یک دست از بهترین لباس‌های نودوز خود را به انضمام مایحتوی به دست چلاق‌شده خودم بیرون انداختم.  
۳) مهمان‌ها سخت در محضور گیر کرده‌اند و تکلیف خود را نمی‌دانند.  
۴) خلق از مکاید فعلش به جهان برفتند و از کربت جورش راه غربت گرفتند.
- ۵- املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۰/۵ نمره)
 

الف) دیروز در (قربت/ غربت) باغ من بودم و یک چمن داغ  
ب) پیرمرد از داخل (کازیبه/ کاذیبه) روی میز یک پاکت کهنه را برداشت.
- ۶- در میان گروه کلمات زیر، غلط‌های املائی را بیابید و درست هریک را بنویسید. (۰/۷۵ نمره)
 

«ملات و آجر- بهار حیات علمی- اصرار و التماس- شبح و سایه- شتر و حیون- تاق و بی‌همتا- زوال و نیستی- تجرید و تفرید- اعانت و یاری»
- ۷- در هریک از ابیات زیر نوع حذف فعل (لفظی/ معنایی) را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)
 

الف) خوان هشتم را/ من روایت می‌کنم اکنون/ من که نامم ماث  
ب) دل گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی  
مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند
- ۸- در عبارت زیر «نوع وابسته‌های وابسته» را به ترتیب مشخص کنید. (۰/۵ نمره)
 

«شگفتا که نگاه‌های لوکس مردم آسفالت‌نشین شهر، آن را کهکشانشان می‌بیند.»
- ۹- نقش دستوری واژه‌های مشخص‌شده را بنویسید. (۰/۵ نمره)
 

الف) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند.  
ب) لایب هرچه به واسطه آن به خدا رسند، فرض باشد.
- ۱۰- نوع «واو» (عطف/ ربط) را در مصراع‌های زیر مشخص کنید. (یک مصراع اضافه است) (۰/۵ نمره)
 

الف) چون رود آمیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم  
ب) در رگ جان هرکه را چون زلف پیچ‌وتاب هست  
ج) سر پر ز شرم و بهایی مراسم
- ۱۱- در ابیات زیر «نوع نقش‌های تبعی» را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)
 

الف) بعد از آن مرغان دیگر سربه‌سر  
ب) عاشق آن باشد که چون آتش بود  
عذرها گفتند مشتی بی‌خبر  
گرم‌رو، سوزنده و سرکش بود
- ۱۲- مفهوم «ان» را در واژه مشخص‌شده بنویسید. (۰/۲۵ نمره)
 

چو از شمعی رسد پروانه را نور  
در آید پرزنان پروانه از دور

۱۳- درستی یا نادرستی نوع ترکیب‌های نوشته شده را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)

(الف) در نیابد حال پخته هیچ خام (ترکیب وصفی)

(ب) قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است. (ترکیب اضافی)

۱۴- کاربرد معنایی فعل از مصدر «آمدن» در کدام گزینه متفاوت است؟ (۰/۲۵ نمره)

(۱) دیوانگی عشق بر همه عقل‌ها افزون آید.

(۲) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را

(۳) امروز می‌آید از باغ بوی بهار من و تو

۱۵- با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. (۰/۵ نمره)

سرخن گفته دگر باز نیاید به دهن اول اندیشه کند مرد که عاقل باشد

(الف) یک پیوند وابسته‌ساز مشخص کنید.

(ب) جمله «پایه» را در این بیت بنویسید.

۱۶- بیت‌های زیر را کامل کنید. (۰/۵ نمره)

(الف) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید

(ب) ..... یوسف بگو که هیچ نیاید برون ز چاه

۱۷- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (۰/۵ نمره)

(الف) ..... یاد تو در تار و پودم میهن ای میهن

۱۸- غزل اجتماعی از زمان ..... در شعر فارسی رواج پیدا کرد. (۰/۲۵ نمره)

۱۹- آثاری را که مؤلف آن‌ها درست است، مشخص کنید. (۰/۵ نمره)

(تیرانا: سلمان هراتی) - (قصه‌های دوشنبه: پابلو نرودا) - (تمهیدات: شهاب‌الدین سهروردی) - (مثل درخت در شب باران: م. سرشک) -

(فیه ما فیه: سنایی غزنوی) - (بخارای من ایل من: علی شریعتی) - (سندبادنامه: ظهیری سمرقندی)

۲۰- در سروده «خوان هشتم را / من روایت می‌کنم اکنون / من که نامم ما» منظور کلمه مشخص شده، کدام شاعر معاصر است؟ (۰/۲۵ نمره)

۲۱- در عبارت زیر معنی کنایه مشخص شده را بنویسید. (۰/۲۵ نمره)

«در خوش‌زبانی و حرافی و شوخی و بذله و لطیفه، نوک جمع را چیده بود.»

۲۲- در منظومه منطق الطیر عطار، «هدهد» و «سیمرغ» نماد چه کسانی‌اند؟ (۰/۵ نمره)

۲۳- آرایه‌های به‌کار رفته در ستون دوم، مربوط به کدام یک از ابیات ستون اول است؟ (یک آرایه در ستون دوم اضافه است) (۰/۷۵ نمره)

ستون اول	ستون دوم
(الف) چون رود آمیدوارم بی‌تابم و بی‌قرارم	۱- مجاز
(ب) به سوزی ده کلامم را روایی	۲- اسلوب معادله
(ج) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را	۳- ایهام
	۴- استعاره

۲۴- در بیت زیر یک استعاره بیابید و مفهوم آن را بنویسید. (۰/۵ نمره)

«فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده.»

۲۵- آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۱ نمره)

(الف) در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است (اسلوب معادله - تشبیه - ایهام)

(ب) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهار دلبند (حسن تعلیل - تشبیه - مجاز)

۲۶- بیت زیر مفهوم «تاریکی» را می‌رساند یا «روشنایی»؟ (۰/۲۵ نمره)

بیامد دو صد مرد آتش‌فروز دمیدند گفتی شب آمد به روز

- ۲۷- بیت زیر بیانگر زمینه ..... آثار حماسی است. (۰/۲۵ نمره)  
پراگنده کافور بر خوشبختن  
چنان چون بود رسم و ساز کفن
- ۲۸- وادی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (۰/۵ نمره)  
الف) چشم بگشا به گلستان و ببین  
ب) هشت جنت نیز اینجا مرده‌ای است  
جلوه آب صاف در گل و خار (توحید- حیرت- فقر و فنا)  
هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است (حیرت- استغنا- طلب)
- ۲۹- با توجه به شعر «خوان هشتم» منظور شاعر از «قصه درد» در سروده زیر چیست؟ (۰/۵ نمره)  
«قصه است این، قصه؛ آری قصه درد است / شعر نیست»  
۳۰- مقصود نویسنده از عبارت زیر چیست؟ (۰/۵ نمره)  
«مشت خونین و بی تاب قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوت کوی می‌گیرم.»  
۳۱- درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. (۰/۵ نمره)  
الف) در بیت زیر به برتری عقل بر وضع ظاهر اشاره شده است.  
گفت آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه  
ب) مفهوم بیت زیر «اغتنام فرصت» است.  
زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر  
بگو بسوز که بر من به برگ گاهی نیست
- ۳۲- مقصود نهایی ابیات زیر را انتخاب کنید. (۰/۵ نمره)  
الف) یکی دشت با دیدگان پر ز خون  
انتظار / سختی  
ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد  
فداکاری در راه وطن - مبارزه با استعمار
- ۳۳- عبارت زیر یادآور کدام ضرب‌المثل فارسی است؟ (۰/۵ نمره)  
«از بیم عقرب جراره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده‌اند به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرند.»  
۳۴- مفهوم مشترک بیت و عبارت زیر را بنویسید. (۰/۵ نمره)  
■ بی‌عشق زیستن را جز نیستی چه نام است؟  
■ حیات از عشق می‌شناس و ممات بی‌عشق می‌یاب
- ۳۵- عبارات زیر را به نثر روان معنی کنید. (۱ نمره)  
الف) وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.  
ب) کرانه‌های فرات خط از کرانه رود تiber می‌خواندند.
- ۳۶- عبارات زیر را به نثر روان معنی کنید. (۱ نمره)  
الف) لهذا صدایش کردم، دیدم آقا و اترقیده‌اند.  
ب) با حال استیصال پرسیدم: پس چه خاکی به سرم بریزم؟
- ۳۷- ابیات زیر را به نثر روان معنی کنید. (۱ نمره)  
الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست  
ب) بگرای چو ازدهای گرز  
لیک کس را دید جان دستور نیست  
بخروش چو شرزه شیر ارغند
- ۳۸- ابیات زیر را به نثر روان معنی کنید. (۱ نمره)  
الف) شیرمردی باید این ره را شگرف  
ب) ضربت گردون دود آزادگان را خسته کرد  
زان‌کس ره دور است و دریا ژرف‌زرف  
کو دل آزاده‌ای کز تیغ او مجروح نیست